

6. klass AJALUGU Aine maht: 2 tundi nädalas, 70 tundi aastas

ÕPETAMISE KOKKULEPE

Õpetaja, lapsevanem ja õppija teevad koostööd, et leida parimad võimalused ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Kõik õpetajad kasutavad oma tundides lõimitud (sh digipädevuste) ja elulähedast õpet, õpetavad teadlikult õpistrateegiaid, sh lugemisstrateegiaid lugemisoskuse toetamiseks. Kõik õpetajad väärtustavad ja arvestavad õppija individuaalsust.

ÕPPEAINE EESMÄRGID:

1. Teab, ajaloo periodiseerimise põhimõtteid ning et ajaloo periodiseerimine on kokkuleppeline.
2. Teab, et ajaloosündmustel ja -nähtustel on põhjused ja tagajärjed.
3. Teab näiteid kodukoha minevikust.
4. Teab, et Eesti ei ole alati olnud iseseisev ning teab olulisi sündmusi ja isikuid Eesti omariikluse kujunemisloos.
5. Nimetab ajaloolisi isikuid ja põhjendab nende olulisust kultuuriloos.

ÕPITULEMUSED

ÕPPESISU *sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused*

MUINASAEG EESTIS

- Teab mõnda inimeste ajaloolist asulat, kirjeldab selle tekkimise ja kujunemise põhjusi.
- Kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid Eestis.
- Teab mõnda kodukohas asuvat muistist või kodukoha inimasustuse tekkelugu.

Alateemad

- Aeg ja ajaarvamine
- Muinasaja arengujärgud ja nende üldiseloostus
- Kiviaja inimese tegevusalad
- Muinasaegsed mälestised

Tegevused

- Ajajoone koostamine.
- Film "Väike Vibulane".
- Õppekäik kodukoha ümbruses.

VANAD IDAMAAD	
- Selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid. - Oskab näidata kaardil Egiptust, Mesopotaamiat, Vana Indiat ja Vana Hiinat. - Nimetab teaduse ja tehnika arengut mõjutanud tähtsamaid avastusi ja leiutisi ning selgitab nende tähtsust.	Tegevused - Mõistekaartide koostamine. - Ajalised piirid, looduslikud olud. - Töö kaardiga.
MESOPOTAAMIA	
- Teab, milline oli Mesopotaamia riiklik korraldus. - Teab, kes oli Hammurapi. - Mõistab Mesopotaamia kultuuripärandi tähtsust inimkonna ajaloos ning oskab tuua näiteid.	Alateemad - Sumerite linnriigid, leiutised - Hammurabi seadused - Eluolu, religioon, kultuurisaavutused
EGIPTUS	
- Teab, milline oli Egiptuse riiklik korraldus ning kes olid Thutmosis III, Ramses II, Tutanhamon. - Kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse näitel. - Tunneb Egiptuse kultuuri- ja teadussaavutusi meditsiinis, matemaatikas, astronoomias. - Toob näiteid kujutavast kunstist, teab mõnda Egiptuse püramiidi.	Alateemad - Egiptuse riigikorraldus. - Eluolu, religioon, kultuurisaavutused.
VAHEMERE IDARANNIKU KÕRGKULTUURID: FOINIIKIA, IISRAELI JA JUUDA RIIK	
- Teab, et foiniiklased head meresõitjad, võtsid kasutusele tähestiku. - Teab, et Iisraelis tekkis monoteistlik religioon. - Teab, mis on Vana Testament.	Alateemad - Ainujumala usk - Vana Testament - Kümme käsku

VANA-INDIA JA VANA HIINA	
• Teab, et Vana-India ja Hiina kõrgkultuurid tekkisid suurte jõgede äärde. • Teab, mis on kastisüsteem. • Toob näiteid India ja Hiina avastustest ja leiutistest.	Alateemad • Muistne Hiina ja Vana-India • Kastisüsteem • Usulised tõekspidamised, budism • Arvutussüsteem, male • Hiina müür, Suur Siiditee
VANA KREEKA	
• Oskab näidata kaardil: Kreeka, Kreeta, Balkani poolsaar, Ateena, Sparta. • Teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreeta-Mükeene kultuurist. • Kirjeldab Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust ja eluolu Ateena ja Sparta näitel, võrdleb neid kirjelduse põhjal. • Seletab ja kasutab järgmisi mõisteid: polis, rahvakoosolek, akropol, agoraa, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori. • Toob näiteid Vana-Kreeka kultuuri- ja teadussaavutustest. • Oskab nimetada tähtsamaid kreeka mõtlejaid. • Jutustab olümpiamängudest ja kreeka kunstist.	Alateemad • Kreeka loodus ja rahvastik • Kreeta ja Mükeene kultuur • Kreeka linnriigid • Ühiskonnakorraldus ja kasvatus Ateenas ning Spartas • Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale • Aleksander Suure sõjaretk ning maailmariigi tekkimine • Vana-Kreeka kultuur, mütoloogia ja eluolu • Olümpiamängud • Homeroose kangelaseepika, ajalookitjutus, teater, kunst
VANA ROOMA	
• Näitab kaardil: Apenniini poolsaar, Vahemeri, Rooma linn, Tiberi jõgi, Alpi mäestik. • Teab Rooma riigi tekkelugu ning teab, kes oli Romulus ja miks on ta oluline Rooma kultuuriloos. • Selgitab ja kasutab kontekstis järgmisi mõisteid: Kapitoorium, foorum, ladina keel	Alateemad • Rooma riigi tekkimine, looduslikud olud • Rooma linna tekkimine • Kuningad • Vabariigi algus • Rooma vabariigi ühiskondlik korraldus

- Selgitab Rooma vabariigi riigikorda.
- Teab, kes oli Caesar ja põhjendab tema olulisust.
- Kirjeldab eluolu Rooma riigis.
- Teab mõisteid: patriitsid, plebeid, rahvatribuun, gladiaator ja kasutab neid õiges kontekstis.
- Teab, miks lõhenes Rooma keisririik.
- Teab, kes oli Augustus ja põhjendab tema olulisust.
- Teab, millal ja miks lagunes Rooma keisririik.

- Rooma võimu laienemine Vahemeremaades
- Hannibal, Caesar
- Vabariigi lõpp
- Rooma keisririik
- Ühiskondlik korraldus, Augustus
- Rooma impeerium ja selle lõhenemine
- Vana-Rooma kultuur ja eluolu
- Ristiusu teke, Uus testament

Tegevused

- Muuseumikülastused.
- Kristo Siigi 6. klassi ajalookursuse videod.